

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, Aprilis' 12dikén, 1822.

Spanyol Amérika.

Amérikai Levelek szerint, az ismeretes Yturbide Új-Spanyol-Ország Igazgatása formája iránt egy Proclamatziót bocsátott ki, melly némelly versengésekre adott okot. Tártya Proclamatziójának határok közzé szorított Monarchia, mellyet az Országgra nézve legalkalmasabbnak tart, 's a' melly már akkor elfogadtatott, midőn Inguarában Új-Spanyol-Orzágnak függetlensége kihirdettetett 's az ezen fundáltatott Cordovai alku megerősítetett. Ennél fogva a' Korona VII Ferdinándnak, avagy nem-létiben, az ő Dinastiájából Herczegnek ajánlatik. Ha a' Dinastiából magát senki sem jelentené, a' Cortesek tetszése szerint választhatnak Uralkodót. Yturbide azonban nyilván jelenti, hogy néki a' Korona több ízben ajánlatott; de ő minden Uralkodásra vágyáson felyül van, 's egyedül Hazája szabadságának dicsőségét szomjúhozza; és hogy ha őtet a' Mexikói Nép megkinálná a' koronával, egyedül valami csuda vehetné annak elfogadására, 's Nómával így felelne, hogy, ha szinte birna is némelly ajánlásra méltó tulajdonokkal, azok éppen olyak volnának, mellyek őtet az Uralkodóságra alkalmatlanná tennék — t. i. nyugalom szeretet 's maga visszatartása. — De az Anglus Kurir, melly ezen hírt közli, köve hiszi, hogy Yturbidét, minden Uralkodásra nem vágyása 's szabadság iránt viseltető szeretete mellett is, csak ugyan rá ne lehetne venni a' Mexikói Császári Koronának elfogadására.

A' Spanyol Királyi Vera-Cruzi Kormányozó Generalis Davilla, még mind hatalmasan viseli magát azon erősségben, mellybe jóval ez előtt a' Városhól a' seregekkel együtt vonta magát. Naponként a' Városhól kap eleséget, 's az új Igazgatásnál oda vitte a' dolgot, hogy az, Garizona tartására, hónaponként 16,000 Piaszternek fizetésére kötelezte magát; 's ha szavának nem áll, ő tüstént lövöldöztetni kezdi a' Várost, 's a' kikötőbe jövő minden hajókra rátüzeltet.

Orosz Birodalom.

A' Siberiai dolgokra nézve Petersburgban állandó Biztosság neveztetett ki, mellynek Elölülője maga a' most ott lévő Siberiai Fő Kormányozó Speransky Úr. Jövendőbeli holdogságára Siberiának, melly az Anya-Országtól igen távol esik, 's Európát haladja kiterjedésében, olly hathatós befolyással volt mindjárt eleintén a' Társaság, hogy ajánlására a' hivatalokban hűségesen eljáró Tisztviselők Arendákkal 's Keresztekkel jutalmaztattak. — Pestel Úr alatt, ki Siberiát sok esztendőig távolról kormányozta, sok Tisztek törvénytelenül nyomták a' lakosokat; mellyet megtudván a' Császár, 1819ben Speransky Urat nevezte Siberiai Fő Kormányozónak, ki is a' dolgot szorossan vévén, több száz Tiszteket vétkeseknek talált, kiket vétésgeknék mértéke szerint büntetett a' Császár.

A' Mártz. 19d. Hamburgi Correspondens következő levelet közöl a' Visztula vize mellől Februarius 28dikéről

(Márcz. 12d.): „Mostanában, midőn mindeneknek szemei az Orosz Birodalomra vannak intézve, 's minden Ujságolvasók Sándor Császárnak intézeteit, ha siettetni nem is, legalább eltalálni szeretnék; természetesen legnagyobb figyelem van a' Petersburgi Ujságokra, mellyekből az Orosz Kabinétnak kinézéseihez 's plánumaihoz leg-hitelesebben hozzá lehetne vetni. Különös becsben van ezek közt az úgy nevezett Petersburgi Udvari-Ujság, mellyen néhány közönséges levelek egész bizonyossággal építenek, 's e' szerint sokféle vélekedésekre alkalmat szolgáltatnak. Nem leszen azért feleslegvaló az Ujságolvasó Közönséget figyelmetessé tenni az iránt, hogy tulajdonképen Orosz Udvari-Ujság nincs, 's ezen nevezetet teljességgel nem lehet azon Petersburgi Ujságra ruházni, mellyet a' Császári Akademia Orosz és Német nyelven ad-ki. Ebben, kivéve a' Katonai-Változásokat, 's Kereszt-osztásokat, és némely honni tudósításokat semmiféle hivatalos jelentések nincsenek. Idegen Ujságokból szedi ez Politicai czikkelyeit, 's azoknak hitelességet éppen nem adhat, mint némely Német és Francia Levelek hibásan hiszik. A' Petersburgi Conservateur impartial sem Udvari-Ujság, bár ha közöl is olykor hivatalos tudósításokat.“

Nagy Britannia és Irlandia.

A' Miniszterialis Morning-Herald szerint a' Kereskedői-Kamara Vice Elöl-ülőjének Wallace Úrnak az a' plánuma, hogy Londont mindőn idegen manufacturái portékáknak lerakó piaczává tegye, úgy hogy a' Külső Országi vevő mind idegen mind honni portékára találhasson, 's e' végre nagy Magazinok építéséről gondolkodik.—Ezen szabad kereskedést tárgya-zó plánum annyiban nem megvetendő, hogy így minden Nemzetek portékáit el-

fogadjuk, 's minden Nemzeteknek ismét eladhatjuk, de a' tapasztaláson fundált viz-gálatokat alig ha kiállja. Ugyan is minden kézimesterségekben 's minden Nem-zetek közt van bizonyos helyhez kötött érá-nyosság. Anglia némelly portékákhoz ol-csőbban jut mint India, ez hasonlóképen jutalmasabban némellyekhez mint amaz. Ha mi már most elibe teszünk a' vevőnek egy darab drága Anglus selyemmatériát 's egy darab olcsó Indiai selyemmatériát, bi-zonyosan az utóbbit veszi. Mire tehát a' költséges Magazinum? 's ha színte mind a' két nemű portékákat egy áron adhat-nánk is, mi okon szolgáltatunk alkalmatosságot az idegen Kereskedőnek a' vá-lasztásra 's így arra is hogy a' magunkét nyakunkon hagyja?

Lord King Márcz. 26d. azt javallota a' Felső-Házban, hogy a' külső Követ-ségekre fordítandó költség szállíttaték hi-sebb summára; de javallása visszavette-tt. Ezen alkalmatossággal bémutatott a' Külső Országi Követségeknél 's fizeté-seknek lajstroma.

A' Londoni Lordmajor, törvényes meg-hagyásnál fogva, Márcz. 28dikára rendel-to azon gyűlést, mellyben az Ország 's a' Parlamentumbeli Reformátzió iránt hatá-rozások tétessenek. Meghatározta egyszers-mind Curtis nevű Parlamentum Tagjának megfenyítését azon tetteért, hogy az Al-só-Házban nagyon a' Miniszterek inye sze-rint beszélt.

A' Londoni Gabonaárusok azt kériék az Alsó-Házbeli Földművelési Biztosságtól, hogy ha a' Britanniai kikötők, gabona ho-zás végett megnyitattának, a' királyi zár alatt lévő élete legyen az elsőség.

A' Glasgowi Ujság egész bizonyossá-gal állítja, hogy a' Király nem fogná jö-vő nyáron megtisztelni jelenlétével Sko-cziát, 's több eddig gyakorlott tengeri út-

jairól is leteszen Ő Felsége, Orvosai azt vé-
vén észre; hogy a' tengeri betegség, melly-
nek mindenkor ki van téve, testi alkotá-
sára ártalmas befolyással van.

London és Portsmouth közt Telegra-
phi. Linea készül.

A' híres és vakmerő tengeri tolvaj Be-
nerides, ki Santa Maria szigete' környé-
kén igen félelmissé lett, a' Rio de Janei-
róból Limába rendelt Ocean nevű Briggen
iszonyú rablást vitt végbe. Mert minck-
utánna az egész hajót kiprédálta volna, 7
Matrózokat megöletett, a' többeket pedig
Santa Maria szigetére hurczolván, az Indu-
soknak rabszolgák gyanánt adta el. A'
hajóskapitány sorsa még bizonyosan nem
tudatik, de a' vélekedés szerint alkalma-
sint megöletett.

Irlandiai levelek szerint, közelebről
az Insurgensek a' Clanmaurice'i kerületbé-
li lakosokra reájok mentek, s esküvéssel
arra kényszerítették őket, hogy a' Glasho-
reeg felé vívő útát a' hegyeken keresztül
megcsinálják, s ez meg is történt, hogy
a' Generális Rock ármadájának általköltö-
zése megkönnyítessék; s annyira elszé-
dültek ezen emberek e' neveltségre méltó
parancsolat által, hogy százanként a' leg-
nagyobb szorgalommal dolgoztak az útá-
kon.

Liverpoolban olly heves a' Manche-
ster felé menő Kocsisok' vetélkedése, hogy
egy ezer Kocsisok között, lovait is befog-
ván ezen idő alatt, három órára megtette
ezen útát. Manchester 28 Anglus mértföld
Liverpoolhoz; egy óra alatt tehát 12 mért-
földnél többet haladt.

Hivatalos tudósítások szerint Angliá-
ban a' közelebbi hét esztendő alatt, crimi-
nalis vétekért 85484 személyek hivattattak
a' törvényszék elébe, (ezek között 14168
Asszonyok voltak). Közülök 7683 halál-

ra íteltetett, de csak 693-on vitetett végbe
az ítélet.

Francia Ország.

Párizs, Mártz. 30d. A' Deputatusok
Kamarájának tegnapelőtti Gyűlése igen
lármás volt. A' Hadi Minisztérium Bud-
getjának, még 27d. kezdett vitatása vete-
tett elő; melly alkalmatossággal Generalis
Foy jó módját látta, hogy a' Generalis
Berton által indított támadást oltalmaz-
za, vagy legalább mentegesse. Berton,
úgymond, 1815b minden hibáján kívül
véletlen fogságba vettetett, s majd egész-
esztendeig ott ült, később több ízben újra
elfogattatott, s végre fizetését is elvesz-
tette. Ezen rajta szabad kény szerint ej-
tett sérelmek indították őtet, az utóbbi,
teljességgel helybe nem hagyható lépések-
re s a' t. — Generalis Foy beszédére, az
Igazságra ügyelő Miniszter imígy kezdett
szóllani: „Sok tekintethen csudálkozhatnak
az Urak rajta, hogy én efféle vitatásra
megszóllalok; de erre nagy just adtak né-
kem némely kifejezések, mellyekkel az
előttem Beszélő élt. Minekelőtte hibás fo-
gását megnevezném, arra kell felelnem,
a' mi még sokkal fontosabbnak látszik előt-
tem. Én meg vagyok felőle győzötve,
hogy feltett szándéka ellen (A' jobb olda-
lon hiáltozás: Nem! Nem!) kívánt egy ol-
lyan embernek viseleté és környülállásai
íránt, részyételt gerjeszteni másokban,
kinek újabb tetteire a' legkeményebb fe-
nyítés váraozzik. Nem mondta ugyan ki
egyenesen, hogy annak az embernek vét-
kes tettei elkövetésére jussa lett volna, de
azt állította, hogy a' véle szabad kény sze-
rint való bánás ingerelte-fel. (Bal oldalon
hiáltozás: Igen is, úgy van!) Úgy véle-
kedem Uraim! hogy ha volna is valami
igazság azon állításban, rosszszűl válasz-
tata-meg a' helyet a' Beszélő; mert az

által olly gondolat származhatik a' hallgatók nagy részében, mintha a' szóban lévő ember, ha tökéletesen meg nem igazodhatik is, de vétkes tette kevésbé büntetésre 's útalásra méltó. De avagy igaz e, hogy a' szabad kény' áldozatja lett volna? Éppen nem, Uraim! „Azért kívánnám, hogy ezen nyilatkoztatásomat ne csak ezen gyűlésben, hanem azon kívül is meghallanák, minthogy az ellenkező állítás egészen ellene van az igazságnak. Miért kellett keményen bánni azzal az emberrel, kinek nevét itten elhallgatnom az ilendőség és kötelesség hozza magával? Azért, mert szerencsétlensége volt azt megérdemlenni. (Bal oldalon: Perbe kellett volna idézni!) A' Katonai törvények és fenyték szerint bántak véle, mellyeknek alatta lenni nem szűnt-meg. Többet nem mondok. (Corcelles Úr: Helyesen!) A' ki azt hiszi, hogy helyes leszen elhallgatnom, annyit minden esetben tartozik nekem megadni, hogy nem általlottam kimondani az igazságot, szükség lévén reá; és tudni fogja, hol találjon körülállásosabb útátitást. — Elég ennyi az első állításról, mellynek megczafolása szándékom volt; addig mindazáltal itt nem hagyom a' beszéllő-széket, míg affelett való nagy csudálkozásomat ki nem nyilatkoztatom, milyen hamis értelmet adtak némellyek, egy helynek, a' Generalis Foyt ezen székben megelőzött Úr' beszédében.“

(Generalis Lafont, beszéde folytatában magasztalta a' Királynak, az iszonyú nagy Fő Tiszti Kar' megtartásában mutatott nagy lelkűségét és igazságszeretetét, 's áltájjában az új rendbe hozott Ármadával való kegyes bánását; ezt tévén hozzá: „Van-nak mindazáltal olyan gögös emberek, kik semmi nagylelkű 's bizodalmas bánást szám-ba nem vesznek, kik nem akarják a' Királynak bocsánatra való jussát elismerni,

's a' kiknek kívánságok szerint, meg kellett volna hajlani a' Thronus' hatalmának, a' felfegyverkezett támadók előtt.“ Ezen beszéd nagy lármát csinált a' bal oldalon, különösen a' Generalisok közt. Nevezetesen Generalis Semélé, ki mostanában választatott Deputatusnak, ezen sértő szavakkal szakasztotta-félbe az Orátor' beszédét: Az Úr útalatos ember, szemébe megmondom. Generalis Foyt újonnan czáfolás alá vette a' nevezett helyet Lafont beszédéből, azt állítván nagy tüzzel, hogy sem a' Francia Ármadának, sem a' Nemzetnek nincs legkissebb szüksége a' bocsánatra.)

„Az Ármadának, mondának némelylek, semmi amnestiara vagy bocsánatra nincs szüksége. Az igaz, hogy egy vitéz, hív, és engedelmes Ármadának semmi szüksége a' Király bocsánatjára; a' mit a' Király is tud és elismer; de azoknak, kikről az imént beszélt, a' helytelen feleletet kapott Orátor (Generalis Lafont a' jobb oldalon) minden módon szükségek volt a' Király' bocsánatjára, (Mozgás a' bal oldalon, 's illy szavak: Kicsoda, Kicsoda! Világosabban fejezze-ki magát az Úr!) mellyet többben megnyertek közölök, de a' mellyről némelylek megfélejtkeztek; azokat értem itt Gen. Lafont Úrral, kik néplázassztásban és felségsértésben lélekzettek.“ Ezzel a' Miniszter leszállott az Oratori székből, a' jobb oldalnak, és középnek hangos helybehagyásokkal.

A' Quotidienne szerint, világos szavakkal vissza-húzta Gen. Semélé mind azt, valamivel a' Gen. Lafont személyét megsértette; de minthogy ezzel Generalis Lafont és baráti meg nem elégedtek, arra határozta a' dolgot a' két Generalis, hogy Mártz. 3od. délután a' Boulognei erdőcskében jelenjenek-meg, Sebastiani, Gerard, Partouneaux és Digeon Generalisoktól, mint Secundánsaiktól kísértetve. Hol mind

ketten sikeretlenül lövén háromszor, a Secundánsok közükbe léptek, jelentvén, hogy vége mindennek. Ugyan csak a Quotidienne szerint, ekkor újra visszavonta Gen. Semélé a sértő szavakat, mellyeket némelly Ujságok szájába adtak, s megígérte, hogy ezen nyilatkoztatását az illető Ujságokba is béiktattatja.

Ő Felseége a Király Mártz. 30d. magános audientiáira bocsátotta Gróf de Serre, Nápolyba induló Francia Követet. Annak végével St. Cloudba kocsikázott Ő Felseége.

Párizsban a közelébb meghalálozott Francia Paire Gróf Garnier Könyvei kótyavetyéjén, Maintenonnénak tulajdon kezével írt s nyomtatva lévő 28 leveleit, 14000 Frankig verték. Közönségesen azt hiszik, hogy a Királyi Könyvtár számára vevődtek. Ugyan azon kótyavetyén 60 Frankon kelt. el Pironnak egy czédulája, mellyben egy barátját, néhány butellia-Burgundiai bor vételéről megnyugtatta.

P r u s z s z i a.

A Bélyegezési Adó iránt Mártz. 7d. hozatott új törvény által, az adónak ezen nemét illető régibb törvények eltöröltettek, s új lajstrom hozatott-bé, melly a különbféle bélyeg-bért meghatározza. A bélyeg alól törvény által kivétettek minden 50 tallér alatt lévő, úgy minden Gyánatyi adásról-vevésről szóló iroványok, ha a nevelésre s tanittatásra fordított költségek, az árvák egész jövedelmét megemésztették; a Status hitelezőinek minden kérelmeik; minden Közönséget érdeklő irások, minden úti paszszusok; szolgálatról való bizonyságok s több effélék. A felsőbb s alsóbb bélyeg-bérek, mellyek a tárgy kisebb vagy nagyobb fontossága szerint változnak, a Lajstromban világosan hitéttettek. A legalsó 5 ezüst garas. — Az Ujságoktól járó bélyeg-bér régi álla-

potjában maradt; azzal a meghagyással hogy ezen adót a Finántz-Miniszterium egyes Ujságlevelekre nézve bizonyos erány szerént szabhatja-ki.

Két Szicziiliák' Országa.

I Ferdinand Ő Felseége Mártz. 13d. egy Kir. Rendelést adott ki, mellynek pontjai ezek: 1) Az olyanokkal való levelezés, kik 1820ban Júliusban esett politicai történet miatt Birodalmunkat ide hagyták, ha a közönséges csendesség háborgatását tárgyazza, halállal s a vétkes javainak elvételével büntettetik. 2) Ha illy levelezés az Ország határán belől folytatatik, úgy is halál a bünös fején. 3) Az efféle perek mind Martialis Törvény alá tartoznak. 4) A ki az említett tárgyat illető levelet, papiroost vagy plánumot kap, 24 óra alatt a Politziának béjelenteni tartozik, külömben az Országból tartozik kitakarodni, s a környülállásokhoz képest tömlöcczel is büntettetik.

Spanyol Ország.

Madridi legújabb tudósítások Mártz. 21dikéről jelentik, hogy ezen Fővárosban tegnapi Rekrutázási sorsvonás igen lármás volt, s egész késő estig mindenek nagy mozgásban voltak. Más nap reggel ismét látszodtak némelly jelei a zúgásnak. — Generalis Riego, kinek fő gondja magát a köznéphez alkalmaztatni, közlegénynek iratta-bé magát a Madridi Nemzeti Lovasság közzé.

Merino nevű ismeretes Pap, kiről a minap olly hír terjedt-el, hogy megholt s teste a mezőn találtatott volna, jelenti barátinak, hogy halála híren nem győz eléggé csudálkozni, midőn ő a legkívánatosabb egésségben van, s ellenségeinek rettentésére annak idejében ismét elő fog állani.

Pamplonában a Polgárság és Ka-

tonaság közt még mind a' legnagyobb meghasonlás uralkodik. Az utóbbi fél az erősségbe vette magát 's a' Várost ágyúzással fenyegeti.

A' Cortesek Mártz. 11dikétől 18dikéig tartott tanácskozásainak summás áltnézése:

Mártz. 11d. a' Testörzősereg' és VII Ferdinand Regementjebeli Katonaság' veszekedése foglalta - el a' tanácsot. Több Küldöttek azt állították, hogy illy felkiáltásokat hallottak volna: Éljen a' határtalan Király! 's a' lárma valamelly rejtett hatalomtól ered, 's kipattantására azért választott éppen a' Conscriptio ideje, hogy akkor némelly békételen ifjú embereknek segítségével könnyebb gaz célhoz jutni. Castejon Úrnak javallására egy 7 személyből álló Biztosság neveztetett - ki e' tárgyban, melly a' viszálykodások menetelét helyben vizsgálgatná. — Mártz. 12d. hivatalos jelentést tett a' belső dolgokra ügyelő Miniszter a' Katonák zendüléséről, 's bizonyosokká tette a' Corteseket, hogy annak indítói elfogatták. Az Elölülő hasonlókép' előadta a' minék az előttvaló este tanúja volt; 's azt állította hogy csupa intésére eltakarodtak az egybesereglett elenséges felek. — Azon javallás, melly szerint a' mostani Küldöttek, minekutána a' Cortesek között kilépnének esztendeig semmi hiyaltat ne viselhessenek az Igazgató-széknél, 64 voks ellen 67tel visszavetett. — Mártz. 13d. némelly kérésekre adatott válasz. 'S ugyan ezen napi ülésben számos Küldöttek az Ország' finanziaai állapotját hányták - vetették, 's azt sürgették, hogy gazdasági tekintetből jó lenne az 52 Kerületeket 38ra szállítani. — Mártz. 14d. azt rendelték a' Cortesek, hogy az 1812ben Apr. 26d. költ rendelés szerint Május 2dika, az Ország' függetlenségéért Madritban elesett Spanyolok' emlékeztére esztendőnként való innéppé le-

gyen. Mártz. 15d. a' versengő Katonaság ügyibe kirendelt Biztosság azt nyilatkoztatta - ki, hogy a' kedvetlenségeknek fő okát a' Constitúzió mellett fogó Tiszteknek letételésében 's a' Servilis Tiszteknek felvételésében kell keresni. — Mártz. 16d. Egy Küldöttséget rendelték a' Cortesek az Asturia Regement 130 főből álló 2d. Bataliónának elfogadására, melly annak egyszersmind egy Spanyol Oroszlányos zászlót ad - jon által. — (A' többi következik.)

Nyúgot - Indiai Szigetek.

Cap Haytiből Jan. 20d. így irnak: A' Kávé árra naponként feljebb megyen. Ennek legtermészetibb oka ugyan, hogy a' kávéaratás szűken eresztett, de még az is okozza, hogy a' Sziget' ezen részében, mintegy 4000000 font Kávé természetik esztendőnként; azonban most is öt, útnak készülő hajó van a' kikötőben, mellyeknek öszveséggel 2000000 fontra van szükségek, és végre hogy a' Szigetnek ezen részében nagyot szállott a' Kávé - természetibeli szorgalom, mert most mind csak lézengnek, 's inkább gyümölcsele táplálják magokat a' Négerek, kiket Kristóf (Henrik Király) munkára hajtott volt. A' kikötőhöz közel is vannak borostyánnal befutott Kávéfák, mellyeknek gyümölcsei oda rothadnak. Az Uralkodószerk semmit sem segít a' bajon; ellenben Délen (Port au Prince) úgy látszik jobban érzik, miben álljon a' Tartomány' java.

Elegyes Dolgok.

Sz. Helena. Szabaddá lévén e' Sziget, sok hajók érkeznek hozzá. — Bonaparte' sirját azonban egy Hadnagy alatt 15 legény őrzi, 's egy más őrízet Longwood előtt áll, mellybe a' Kormányozó engedelmé nélkül nem szabad bemenni.

Berlin. Mártz. 18. (Folytatás). Az Angliai hasznos intézet, melly szerint ott

a' hídakat, szép utakat 's a' t. magános emberek csináltatják, akthiákat téven egybe a' kereskedésre 's építésre ügyelő Miniszter Gróf Bülow' kedvezése által, Pruszsiában is nagy haszonnal bévétetett. Így akthiákon építetett már egy híd a' Spree vizén keresztül, mellytől bizonyos esztendőkhig a' csináltatók szednek vámot, 's hasonló feltétellel egy másik híd is készülöben van, a' fő Város' délkeleti részében. Még az idén elkészül a' hársfák sorjai közzé oszlopokra épült áljáró is, melly két oldalról csinos kereskedő-boltokkal díszesül, 's a' Wilhelm nagy utszáját a' mostani Király által építetett Marsal-Hídig megnyújtja. Most pedig ismét egy új híd építése határozatott a' Brandenburgi kapu előtt, a' Sprének, a' Bellerue-Kert tövében folyó ágán keresztül, melly által a' Spree jobbik partján fekvő Mohabit, a' vadas-kertel egybeköttetik. Nagy Fridriknek a' múlt Században tetetett roppant építései óta, egy Uralkodó sem tett annyit Berlinért, 's általjában Pruszsiáért, mint a' mostani Király, a' mi annyival nagyobb hámúlást érdemel, hogy jóllehet terhes háborúi áldozatok estek uralkodásában, még is a' Finantziába bévitt takarékosság és rend által a' legfontosabb épületekre elegendő költséget szakaszthat. Ezen kívül nagy bőkezűséggel segíti-elő a' Tudományokat és mesterségeket. Mert a' Romában megholt Kőfaragó Schadow Rudolf 6000 tallérral gyámolítatott a' Királytól, hogy a' Theseds és Hippolitus nagy kép-alkotmányát elkészíthesse. A' reményteljes két ifjú Festők, Begasse Kölni, és Hensel Berlii fiak a' Királynak esztendőnként való adományán formálják magokat Romában, hol több Pruszsiái mesterek dicsekednek hasonló szerencsével. Közélebb a' Solly híres Kép-Gyűjteménye is a' Status költségén vétetett-meg.

A' Sídokat-térítő Társaságnak Elöl-tölője Generális Witzleben, Király Ö Felsegének General-Adjutánsa, 's a' Hadi Miniszterium 3d. Osztálya' Directorá, Al-Elöl-ülők Nicolovius Valóságos Belső Titkos Status Tanácsos, és Theremin, Udvari Predikátor; tisztelethéli Tagok: Sir Georg Rose, Anglus Követ; Mayern, Bádeni Miniszter, és Gróf Stolberg Wernigerode. Nyomatásban köz kézen forog, a' plánuma ezen Társaságnak, melly Király Ö Felsegének helybehagyását is megnyerte.

Kevés napokkal ezelőtt több Tanulók fogattak itt el törvénytelen öszveszővetkezésekért, 's tetteket az Universzítás Birája nyomozza; sokan köztök a' Lengyelek.

Islandia. Az Oefieldskelen hegye, melly 1612 óta csendes volt, mult Dec. 19, 20, és 21d. napjain iszonyúan tüzelt. Kürtőjétől valami egy mértföldnyi távolságban 80 fontos félig elégett köveket találtak, de háros következéséről még eddig semmi hírek nem érkeztek.

B é c s.

Azon 12 szegény Férjfiak közt, kik a' mult Áldozósötörtökön lábmosás végett kegyelmesen felvétettek, egy 82 esztendő; öt 83; egy 84; kettő 85; egy 87; egy 92; egy 96 esztendő. — Az úgyan e' végre kegyelmesen felvétetett 12 szegény Asszonyok közt kettő 85; három 86; egy 87; egy 88; egy 90; egy 91; egy 92; kettő 93 esztendő.

April. 11d. Bécsben, a' Státus papirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCmal Conv. Pénzben 73 7/8; Ugyan az 2 1/2 pCmal —; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. C.P. —; Ugyan az 1821ről 100 f. C. Pénz-

ben — ; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 forintért Conv. Pénzben — ; Bécs Városi-Banko Obligáziók 2 1/2 pCtmal 35; 100 forint Conv. Pénz 250 f. V. Cz.-ban. — 1 Bank-Aktzia 651 1/3 f. C. P.

Magyar Ország.

Szent-Endre. Primás Ő Herczegsége, Egyházi Fő látogatása alkalmatosságával itt is innepi módon fogadtatott. Számosan gyült e' végre egybe a' szomszéd Papság, 's az egész czerimonia igen épületesen ment végbe. Mártz. 25d. estve, 26d. délben fényes asztalt adott a' Kir. Udv. Magyar Kamara Vice Elölülője Gróf Cziráky Ő Excellentiája, mellyen a' számos Papságon kívül, több Vármegye és Uradalmi Tisztek 's a' Magistratusbeli Tagok is jelen voltak. 26d. délután nagy leereszkedéssel fogadta Ő Herczegsége a' helybeli Tanácsot 's a' nem egyesült 6-bitű Papságot, 's 27d. reggel, Szent Mise után Bogdányon és Visegradon keresztül, morszarak durrogása 's harangszó alatt Esztergóm felé útnak indult.

Erdély.

Szebenben Mártz. 28d. reggeli 6 órakor, életének 73d. esztendejét érve, mejbéli Vízkórságban meghalózott Nagy Méltoságu Hallerkői Gróf Haller Gábor Ő Excellenciája, az Auszriai Cs. Leopold Dicső Rende' Nagykeresztese, és Cs. K. Valóságos Belső Titkos Status Tanácsos. A' Dicsőült katonai pályán kezdette volt Fejedelme és Hazája szolgálatját, mellyet Kapitányságig folytatván, polgári hivatalok viselésére lépett, Felsőes József Császár uralkodásakor Al-Ispánságot, később-

re Fő-Ispánságot, Kir. Tábla Elölülőséget, Tartománybéli Fő-Biztosságot, és végre K. Kincs Tartói Méltoságot viselvén, melyből ezelőtt három esztendőkkellépett nyugodalomra. Munkás és köz hasznú élete, a' hív Jobbágy, egyenes Hazafi, jó Apa, igaz Barát dicső tulajdonit foglalta magában. Pontos volt minden dolgaiban; kötelességei teljesítésiben megkorosodottságakor is azt a' serény elevenséget fejezte ki, melly nélkül, valamint a' társasági, úgy a' munkás élet pályáján akárkiben is hiános a' maga elébe czélul vett törekedés. A' fentebbi izlés' és Tudományi kimivődésnek jeles tulajdoni személyesen is méltóvá tették ötet azon szerencsére, hogy a' Telemach halhatatlan Fordítójának fija legyen, és a' Vallást, szint úgy mint a' Character' épségét meggyőződésből egyformálag tisztelvén, az élet befejezésekor is azon lelki erő, és szív nyugodalommal várta, nézte és érte-el a' siron túl lévő örök életre való áttalépést, melly hervadhatatlanná teszi az Emberiség valóságos-eredményét.

Házi Tanító keresés.

Egy Erdélyi Őri Háznak szüksége van egy jó characterű, józan életű, a' Mathesisben teljesen jártas, akár pápi akár világi Rendből való, nőtelen, 30 — 50 esztendő közt 's R. Cath. hiten lévő Deák Professorra. A' ki ezen hivatalnak elfogadására, erkölcsében 's tudományában helyesen bízva, bajlandó, jelentheti magát levélben vagy személyesen Erdélyben Maros-Vásárhelyen a' Kir. Posta Hivatalnál, úgy Magyar Országban Gyöngyösön Fő Tiszt. Nesniczky Úrnál.